

правовідносин через позбавлення їх певної частини зазначених свобод іншими суб'єктами, наділеними державно-владними повноваженнями, без законних на те підстав; обмеження у правах та свободах суб'єктів правовідносин можуть здійснюватися виключно у відповідності до закону, де має міститися вичерпний перелік підстав застосування такого роду обмежень, а також вони (обмеження) мають бути співмірними із тими цілями, досягти яких плануються шляхом застосування таких обмежень; у тому випадку, коли на нормативному рівні неможливо у повному обсязі здійснити врахування та координацію інтересів певної групи суб'єктів суспільних відносин, тоді необхідно надати зазначеним суб'єктам можливість власноруч, наприклад за допомогою укладання угоди, здійснювати упорядкування таких правовідносин, тобто використовувати такі способи правового регулювання як диспозитивні; при написанні законопроектів повинні обов'язково враховуватися результати попередньо проведених соціальних опитувань, які здійснювалися із головною метою – з'ясувати ступінь відповідності майбутнього нормативно-правового акту інтересам адресатів, тобто членів суспільства, в інтересах яких вони власне й створюються.

Забезпечення стабільності правового регулювання означає наступне: категорично неприпустимою є часта зміна законодавства під патріотичним гаслом його удосконалення; проведення змін у правовому регулюванні повинно бути обгрунтованим та відбуватися у таких випадках, а саме: поява нових, досі не урегульованих нормами права суспільних відносин; виявлення суперечностей та прогалин у правовому регулюванні, через неналежну регламентацію відповідних питань та процедур; втрата чинності нормативно-правового акту або рішення суду, у яких міститься норма права; темпоральні зміни вимог та потреб суб'єктів права в частині змісту правового регулювання суспільних відносин.

Обов'язкове врахування в процесі правотворчості, а відповідно й правового регулювання однієї із базових ознак правовідносин – системності означає наступне: при здійсненні правового регулювання слід розуміти, що правовідносини, які складають предмет правового регулювання, взаємодіють між собою, є взаємопов'язаними та взаємообумовлюють одне одного, тобто повинні розглядатися як певна система; при здійсненні законотворчої діяльності необхідно обов'язково враховувати системний характер правових норм.

Список використаних джерел:

1. Власенко Н.А., Назаренко Т.Н. Неопределенность в праве: понятие и содержание / Н.А.Власенко, Т.Н. Назаренко // Государство и право. - 2007. - № 6. - С.7.
2. Мальцев Г.В. Социальные основания права / Г.В. Мальцев. - М., 2007. - С.743.
3. Малько А.В. Стимулы и ограничения в праве / А.В.Малько. - М., 2004. - С.22-23.
4. Тихомиров Ю.А. Обеспечение правотворческой деятельности / Ю.А. Тихомиров // Общая теория государства и права. Академический курс в 3-х т. - Т 2. - М., 2007. - С. 409-410.

Захист прав людини і правоохоронна діяльність

Білас А.І., здобувач кафедри загальноправових дисциплін ННПП НАВС
Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор Камінська Н.В.

Правоохоронна діяльність – надзвичайно складний та суперечливий соціальний феномен і різновид соціальної діяльності, який значною мірою визначається рівнем розвитку суспільства, рівнем свідомості і правосвідомості людини, змістом і характером її правових переконань. Це здійснювана на основі Конституції та в межах наданих повноважень нормативно та

процесуально регламентована діяльність спеціальних органів держави та посадових осіб, спрямована на забезпечення виконання нормативно-правових актів, зміцнення законності та правопорядку, гарантування і забезпечення конституційних прав та інтересів громадян [1, с. 8–12].

Соціальна важливість правоохоронної діяльності зумовлена причинами соціалізації людини та її індивідуалізації, а також способом спільної життєдіяльності. Можливо, з огляду на це і розрізняють правоохоронну діяльність у широкому значенні як діяльність суб'єктів, спрямовану на забезпечення прав і свобод людини, закріплених у міжнародно-правових документах (правозахисна діяльність), та у вузькому значенні як діяльність держави чи її органів із забезпечення й охорони прав і свобод, закріплених національним законодавством (безпосередньо правоохоронна діяльність) [2, с. 48–50].

Вагомим напрямом державно-правового впливу на суспільство є забезпечення певного обсягу прав і свобод людини, визначення меж втручання держави у сферу суб'єктивних можливостей особи, її інтересів. Саме у правоохоронній сфері важливою є проблема гуманізму, що має багатоаспектний характер: стосовно потерпілого, суспільства, працівників правоохоронних органів та правопорушника.

Оскільки людини є об'єктом і суб'єктом правоохоронної діяльності, тому закріплені в міжнародно-правових документах природні права і свободи людини становлять об'єктивну основу, стандарт для розробки спеціального законодавства, організації конкретної правоохоронної діяльності щодо їх забезпечення та захисту.

Практика правоохоронної діяльності свідчить про ряд протиріч, основними з яких є співвідношення рівності юридичної (формальної) і рівності правової (реальної) у правоохоронній діяльності; співвідношення об'єктивного (наданого законом) і суб'єктивного (індивідуального) в діяльності суб'єктів правоохоронної діяльності, співвідношення права та свободи, що надається людині і може бути реалізованою. Ці протиріччя породжуються самою природою людини, природою спільної життєдіяльності людей і природою сучасних суспільних відносин.

Здійснюючи аналіз прав і обов'язків громадян у взаємовідносинах з працівниками міліції, важливо підкреслити право на звернення громадянина до працівника міліції в зв'язку з реалізацією суб'єктивних прав; право на адміністративне і судове оскарження дій (рішень) працівника міліції; право на відшкодування шкоди, заподіяної незаконними діями працівника міліції; право громадянина на самозахист від протиправних дій працівника міліції тощо. Не варто забувати і про відповідні обов'язки, зокрема, необхідність громадянина підпорядковуватися вимогам, що сприяють оптимальній взаємодії громадян і працівників міліції.

Проте в реальному житті виявляється складно їх реалізувати повною мірою. Ймовірно, слід приділити більше уваги правовим, організаційним та іншим гарантіям забезпечення фактичної реалізації та охорони взаємних прав і обов'язків громадянина і працівника міліції. Оскільки зупинимось на необхідності удосконалення відомчої нормотворчості правоохоронних органів. Вона покликана відповідати загальнолюдським цінностям, існуючим стандартам, конституційним приписам, інтересам людини і суспільства, науковій обґрунтованості.

Доцільно активізувати співпрацю правоохоронних органів з населенням, громадськими організаціями, органами державної влади і місцевого самоврядування. У будь-якому випадку визначальними для правоохоронної

діяльності є гуманізм, професіоналізм, патріотизм, відкритість як у питаннях захисту прав людини, так і в інших сферах.

Список використаних джерел:

1. Кучук А. М. Теоретико-правові засади правоохоронної діяльності в Україні : автореф. дис. канд. юрид. наук : спеціал. 12.00.01. – К., 2007. – 20 с.
2. Фатхутдінов В. Г. Права людини, правоохоронна діяльність та гуманізм // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. – Вип. 22. – К., 2003. – С. 47-52.
3. Дубінчак В. М. Правоохоронна діяльність: сутність, суб'єкти, засоби забезпечення (теоретико-правовий аспект) : автореф. дис. канд. юрид. наук: спеціал. 12.00.01. – К., 2010. – 19 с.

Теоретичні аспекти правового регулювання конкурентних відносин : актуальні питання для становлення громадянського суспільства в Україні

Патентна Н.С., студент магістратури ННПП НАРС

Науковий керівник: кандидат економічних наук *Загорняк Н.Б.*

Правові проблеми конкуренції є надзвичайно актуальними на сьогодні, коли Україна рухається шляхом розвитку правової держави та становлення громадянського суспільства. Як встановлено Конституцією України, одним із найважливіших конституційних принципів забезпечення свободи підприємницької діяльності в Україні є державний захист конкуренції, а також недопущення зловживання монополічним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція [1]. В Україні з перших кроків незалежності державна підтримка та захист добросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності були віднесені до пріоритетних напрямів ринкової трансформації економіки. За наявності необхідних умов для успішного розвитку економічної конкуренції, його прогрес значною мірою стримується відсутністю фундаментальних правових розробок у цій сфері. Дослідження теоретичних питань правового регулювання конкуренції дозволить як усунути проблеми антимонопольно-конкурентного права в системі господарського права, так і допомогти подальшому вирішенню економічних проблем в Україні. В першу чергу заслуговують на увагу історико-правові аспекти розвитку відповідного правового регулювання.

Початок розбудови ринкових відносин в українській економіці пов'язується із суцільним пануванням монополізму, отже, наголос у законах, які розроблялися та приймалися в той час, робився на його подолання та обмеженні. Зрозуміло, що українське законодавство, яке регулює економічну конкуренцію, було започатковано, насамперед, як антимонопольне законодавство [2; с. 67]. Поряд із методами, спрямованими проти порушень правил конкуренції (антимонопольне законодавство), важливу роль відіграють державні заходи, спрямовані на створення конкурентних відносин, їх підтримку і розвиток. Такі заходи полегшують суб'єктам господарювання проникнення в монополізовані сфери економіки шляхом спрощення реєстраційно-дозвільних процедур (реєстрації, ліцензування, квотування), надання податкових, митних і інших пільг. Таким чином, залежно від економічної ситуації встановлюється або акцент на застосування обмежувальних заходів (антимонопольне законодавство), або на розробку норм, спрямованих на регулювання конкурентних відносин (конкурентне законодавство).